

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

हार्दिक शुभकामना

शुभ दीपावली, छठ तथा नेपाल सम्वत् १९४३को शुभ अवसरमा हाम्रा समस्त पाठक, विज्ञापनदाता, लेखक एवम् शुभचिन्तकहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिका लागि हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्री अन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

तथा पूर्वाञ्चल दैनिक परिवार

प्रधान कार्यालय बित्तामोड-१, (भुपा)

सूचना: शुभ दीपावली बिदाका कारण पूर्वाञ्चल दैनिक पत्रिकाको आगामी अंक कात्तिक १२ गते शनिवारबाट नियमित प्रकाशन हुने जानकारी गराउँदछौं ।

- व्यवस्थापक

◆ वर्ष : २७ ◆ अङ्क : ३३२ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बित्तामोड ◆ वि.सं. २०७९ कात्तिक ७ गते सोमबार (Monday, October 24, 2022) नेपाल सम्वत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु : ५/- भारतमा भाडु : ४/-

तेस्रो कार्यकालका लागि सी चिनफिङ राष्ट्रपति प्रधानमन्त्रीमा लि चियाङ निर्वाचित

काठमाडौं, कात्तिक ६। चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङले माओत्सेतुङले चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी स्थापना गरेयता चीनले देखेका सबैभन्दा प्रभावशाली नेताहरूमध्ये एकका रूपमा देशको शीर्ष नेताको रूपमा अभूतपूर्व तेस्रो कार्यकाल हासिल गरेका छन् ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी (सीपीसी) को २०औँ केन्द्रीय समितिको आइतबार सम्पन्न पहिलो पूर्ण अधिवेशनमा सी चिनफिङ महासचिवमा निर्वाचित भएका सरकार सञ्चालमाध्यम सिन्धुवाले जनाएको छ ।

सीको अध्यक्षतामा भएको उक्त सत्रमा चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीको २०औँ केन्द्रीय समितिका २०३ सदस्य र १६८ वैकल्पिक सदस्यको सहभागिता थियो । उक्त सत्रमा सीलाई सीपीसी केन्द्रीय सैन्य आयोगको अध्यक्षमा पनि नियुक्त गरिएको थियो । एक हप्ता लामो बैठकपछि पाँच वर्षमा एकपटक सम्पन्न भएको राष्ट्रिय महाधिवेशन सम्पन्न भएको छ ।

सीपीसीको सूचीकृत २०५ सदस्यमध्ये ११ जना मात्र महिला रहेका छन् । सीपछिका दोस्रो शक्तिशाली अधिकारीका रूपमा हेन्रि आएका चिनियाँ प्रधानमन्त्रीलाई नयाँ केन्द्रीय समितिमा समावेश गरिएको छैन । जसको अर्थ लीले आफ्नो पार्टी भूमिकाबाट विदा लिने सम्भावना छ । तेस्रो कार्यकालका लागि राष्ट्रपति बनेका सी जिन्पिङ भविष्यमा कुनै राजनीतिक उतार चढाव आएर पदबाट हटाइएको अवस्थामा बाहेक आफूले चाहेसम्म पदमा रहिरह्न सक्छन् ।

कम्युनिस्ट पार्टीको केन्द्रमा सीलाई निरन्तरता बाहेक यो महाधिवेशनले अरु कुनै निर्णय लिने अपेक्षा कसैले गरेका थिएनन् । यसमा नयाँ के भयो भने सीको नयाँ टोलीमा उनका निकटस्थहरू जम्मा भए ।

देशको अर्थतन्त्रको नेतृत्व गर्ने पार्टीको दोस्रो बरीयताको नेता तथा प्रधानमन्त्रीमा सीले ती चियाङलाई छानेका छन् । ली साङ्गाइमा कोभिड नियन्त्रणका लागि लगाइएको लकडाउनका कारण आलोचित थिए । कम्युनिस्ट पार्टीको २५ सदस्यीय पोलिटब्यूरोमा महिला कहिल्यै चुनिएका छैनन् ।

सीले पनि यो परम्परा तोड्न सकेनन् । चीनको सांस्कृतिक क्रान्तिका समयमा ग्याङ अफ फोरका नामले

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सुरक्षामा कडाइ, १५ लाखको पटका नष्ट

भापा, कात्तिक ६। निर्वाचनको मिति नजिकिएसँगै जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जिल्लामा सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाएको बताएको छ ।

भारतको विहार र पश्चिम बंगाल राज्यसँग १ सय ४४ किलोमिटर खुल्ला सीमा जोडिएको भापामा सुरक्षा व्यवस्था चुस्त राख्न सीमा क्षेत्रमा निगरानी बढाउनुका साथै चाडपर्व लक्षित सुरक्षा योजनालाई समेत थप सशक्त बनाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका प्रहरी उपरीक्षक विश्वमणि पोखरेलले बताएका हुन् ।

विशेषगरी तिहार तथा छठ पर्वका अवसरमा भारतबाट पटकाजन्य पदार्थ नेपाल भित्रिने गरेको र चाडपर्वका समयमा विभिन्न खाले आपराधिक गतिविधि समेत हुन सक्ने भन्दै जिल्लाका विभिन्न स्थानबाट बरामद गरिएका १५ लाख मूल्य बराबरका पटकाजन्य सामग्री समेत नष्ट गरिएको प्रहरी उपरीक्षक पोखरेलले जानकारी दिए ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापामा आइतबार पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गर्दै प्रहरीले बरामद गरेका पटकाजन्य सामग्री नष्ट गरिएको थियो । त्यस अवसरमा निर्वाचन लक्षित सुरक्षा योजनाका विषयमा समेत जानकारी गराइयो । पत्रकार सम्मेलनमा प्रहरी उपरीक्षक पोखरेलले असोज महिनासम्म जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले गरेका कामको विवरण समेत तालीमजस्तै गरेका थिए ।

तस्करी नियन्त्रणबाट तीन करोड राजश्व
जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले भन्सार छली तस्करीमा संलग्न भएका नौ वटा सवारी साधन नियन्त्रणमा लिएको र नौ जना मानिसलाई समेत पक्राउ गर्दै कारवाही अघि बढाएको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो ।

प्रहरीले सो अवधिमा भन्सार छली गरी नेपाल भित्र्याइएका कस्मेटिक आइटम, किराना, लताकपडा, सवारी साधनका पार्टपुर्जा, विद्युतीय सामग्री, सूर्तिजन्य पदार्थ, पशुचौपाय लगायतका सामग्री बरामद गर्दा तीन करोड ९९ हजार ९ सय ३३ रुपैयाँ राजश्व संकलन भएको प्रहरी उपरीक्षक पोखरेलले बताए । बरामद गरिएका सबै सामग्री भन्सार बुझाइएको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो ।

उत्खनन् नियन्त्रणबाट १४ लाख राजश्व
प्रहरीले नदीजन्य पदार्थको अवैध उत्खनन् तथा ओसारपसार नियन्त्रणतर्फ १४ लाख ३० हजार रुपैयाँ राजश्व संकलन गरेको बताइएको छ ।

असार, साउन र भदौ महिनामा मात्रै अवैध रूपमा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा ओसार पसारमा संलग्न ६४ वटा सवारीलाई नियन्त्रणमा लिई कारवाही अघि बढाएको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो । प्रहरीले सो अवधिमा ट्रक, टिपर, जेसीबी, ट्याक्टर लगायतका सवारी नियन्त्रणमा लिएको बताइएको छ ।

वन तथा वन पैदावरको अवैध कारोबार नियन्त्रण

वन तथा वन पैदावरको अवैध कारोबारमा संलग्न नौ जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएर कारवाही अघि बढाएको छ । असोज मसान्तसम्ममा जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले ७८४ क्विन्टफुट काठ नियन्त्रणमा लिएको र २७ लाख ४० हजार ८ सय ९६ रुपैयाँ राजश्व संकलन गरेको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले प्रदेश सरकारको सहयोगमा जिल्लाका ९४ स्थानमा सीसी क्यामेरा जडान गरेको बताइएको छ । सुरक्षालाई प्रविधिमा जोडेको र अपराधिक गतिविधि नियन्त्रणमा यसले सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्ने प्रहरी उपरीक्षक पोखरेलले बताए ।

१३१ जना फरार प्रतिवादी पक्राउ
जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले अदालतको फैसला कार्यान्वयनतर्फ एक सय ३१ जना फरार प्रतिवादीलाई पक्राउ गरेको छ । जसमा एक सय २६ जना पुरुष र ५ जना महिला रहेको प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरीले पक्राउ परेकाहरूमध्येबाट एक सय २२ वर्ष २ महिना १६ दिन कैद भुक्तान हुने बताइएको छ । उनीहरूबाट ८३ लाख ३३ हजार २ सय ७२ रुपैयाँ जरिवाना असुल हुने प्रहरी उपरीक्षक पोखरेलले बताए ।

२२८ जना लागूऔषध मुद्दामा पक्राउ
जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले असोज मसान्तसम्ममा २ सय २८ जनालाई लागूऔषध कारोबारमा संलग्न भएको अभियोगमा पक्राउ गर्दै मुद्दा दर्ता गरेको छ । जसमा १९ जना महिला रहेका छन् ।

लागूऔषध ओसारपसार मुद्दामा अझै ८ जना पुरुष फरार रहेकाले उनीहरूको खोजी कार्य जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ । चालू आर्थिक वर्ष १६८ वटा लागूऔषधका मुद्दा फछ्यौट भएको बताइएको छ । प्रहरीले पछिल्लो

राति १० बजेपछि देउसी भैलो खेल्न नपाइने

भापा, कात्तिक ६। जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापाले राति १० बजेपछि देउसीभैलो खेल्न रोक लगाएको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी छविबहाल रिजालले शान्ति सुरक्षालाई दृष्टिगत गरी राति १० बजेपछि देउसीभैलो खेल्न रोक लगाइएको बताए ।

उनले तोकिएको समय सीमाभित्र मात्रै देउसीभैलोलगायत सांस्कृतिक र मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम गर्न दिने निर्णय भएको बताए । प्रशासनको आदेश उल्लंघन गरेमा कानून अनुसार कारवाही गरिने उनले बताए । चाडवाडमा विभिन्न किसिमका आपराधिक घटना हुनसक्ने भएकाले सुरक्षा सतर्कता बढाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक विश्वमणि पोखरेलले बताए ।

उनले चाडवाडमा बैक तथा वित्तीय संस्था, मठमन्दिर, पोखरी र मुख्य पसलहरूमा असुरक्षा हुनसक्ने भएकाले जनपदसँगै सिमिल प्रहरी परिचालन गरिएको जानकारी दिए । प्रशासनले पटका, आतिसबाजी तथा अन्य प्रज्ज्वलनशील पदार्थको ओसारपसार, बिक्री तथा प्रयोग नगर्न पनि अपिल गरेको छ ।

समय ४ सय ९५ एम्पुल डाइजामा, २ केजी ३ ग्राम ब्राउनसुगर, ६१६ एम्पुल फेनारगन, ३३ केजी गाँजा, ६ ग्राम चरेस लगायतका लागूऔषध बरामद भएको जनाएको छ ।

विष्फोटक पदार्थसहित नौ जना पक्राउ

गत माघ वर्षको ९ गते भापाको बित्तामोड-४स्थित पश्चिम वसस्टेण्ड, दमक नगरपालिका-५स्थित सिवन चर्चमा बम जस्तो देखिने शंकास्पद प्रेसर कुकर राखेर जनजीवन रक्षित बनाउने कार्यमा संलग्न नौ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको र कारवाही प्रक्रिया जारी रहेको बताइएको छ । कारवाही प्रक्रिया अघि बढाइएकामध्ये ५ जना धरौटीमा रिहा भएको र ४ जना अझै थुनामा रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

उनीहरूविरुद्ध मुलुकी अपराधसंहिता २०७४ को परिच्छेद ७ को विष्फोटक पदार्थ सम्बन्धी कसुर अन्तरगत मुद्दा दर्ता गरिएको बताइएको छ ।

हत्यामा संलग्न ८ जना पक्राउ
प्रहरीले जिल्लाका विभिन्न स्थानबाट हत्यामा संलग्न भएको आरोपमा आठ जनालाई पक्राउ गर्दै कारवाही अघि बढाएको छ ।

अर्जुनधारा-४ र ११ नम्बर वडामा भएका व्यक्ति हत्याका घटनामा संलग्न भएको अभियोगमा आठ जनालाई पक्राउ गर्दै कारवाही अघि बढाएको हो ।

गत असार १२ गते अर्जुनधारा-४ स्थित सहासी टोलमा पैनीको कल्भर्टभित्र भारतीय नागरिकको हत्या गरी फालिएको अवस्थामा ४० वर्षीय भूपडिया नरेशकुमार वावु भाइको शव फेला गरेको थियो । उक्त घटनामा संलग्न भएको आरोपमा अर्जुनधारा-७ स्थित ३२ वर्षीय जानुका देवी थापा, विनय भन्ने वृक्ष बहादुर थापा, सुनसरी बराह क्षेत्र नगरपालिका-१० निवासी २५ वर्षीय सुरेश परियार, सुन्दरहरैँचा-६ निवासी २० वर्षीय शैलेस सापकोटा पक्राउ परेका थिए ।

त्यस्तै अर्जुनधारा-११ स्थित कान्तिपुर ड्राइभिङ सेन्टर

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

फूलको थुङ्गा टपक्कै टिपी ...

भापा, कात्तिक ६। नेपालीको घरआँगनमै तिहार आइसक्यो । तिहार भन्ने बित्तिकै देउसी भैलोलाई बिसिने कुरा नै भएन । त्यसमा पनि नेपाली गीत सङ्गीतलाई देउसी, भैलो गीतले वर्षौंदेखि अजर अमर बनाउँदै आएको छ ।

तर, पछिल्ला केही वर्षयता विस्तारै मादल, बाँसुरी, भुयाली बजाएर खेल्ने देउसी लोप हुँदै गएको छ । प्रायधिको विकाससँगै डिजेमा देउसी गीत बजाएर देउसीभैलो खेल्ने चलन बढेको छ । यसरी देउसी, भैलोसँगै बच्ने यी गीतहरूले जहिले तिहारमा रौनक थप्ने गरेको छ ।

सुरक्षा गार्डद्वारा किशोरीलाई करणी

भापा, कात्तिक ६। १६ वर्षीया किशोरीलाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा मेचीनगर नगरपालिका-७ घर भएका सोही ठाउँस्थित चिया बगानमा गार्डको रूपमा काम गर्ने ५४ वर्षीय नन्दप्रसाद पौडेललाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

पौडेलले ती किशोरीलाई गार्ड सुत्ने कोठामा लागेर जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ इलाका प्रहरी

कार्यालय काँकरभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

उता काठमाडौं गोर्कणेश्वर नगरपालिका-५ जोरपाटी ओरालोबाट १ हजार दरको ११ थान नक्कली नोट सहित गोकर्णेश्वर नगरपालिका-८ वेशीगाउँ बस्ते ३१ वर्षीया दुर्गा महर्जन लगायत ५ जनालाई शनिवार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

तिहारै आयो लौ किस्तीमिली ...

नेपाली पुरानो चलचित्र स्वर्गमा रहेको यो गीतको पहिलो धुन बजेपछि वल्ल तिहारको रौनक बढ्छ । यो गीतको धुनसँगै हरियो गोबरले लिपेको, लक्ष्मी पूजा गरेकोसम्म आइपुग्दा माहोल उल्लासमय हुन्छ र हरेक नेपालीले तिहार आएको अनुभूति गर्छन् । यो गीत तिहारका लागि त मुख्य गीत नै हो । त्यसैले यस गीतलाई तिहार, देउसी भैलोमा बच्ने गीतमा सम्मिलनै पर्छ ।

लोचन भट्टराई र नूतन प्रधानले गाएको यस गीतमा सङ्गीत यादव खरेलको छ । विशेषगरी भैली गीत

रहेकाले यसमा चेलीहरूको भैली गीतको सुगन्ध पाइन्छ । यस गीतलाई नेपाली चलचित्रको गीतहरूमा चाडवाड समेटिएको उत्कृष्ट गीतमा पनि लिन सकिन्छ । हरेक देउसी भैलो खेल्ने समूहले यो गीतलाई प्राथमिकतामा बजाउँदै नृत्य गर्ने गरेका छन् ।

सिमल बारुले ...

नवीन खड्का, पुस्तका खड्का र साथीहरूको स्वरमा सजिएको देउसी गीत सिमल बारुले सम्भवतः एक दशकदेखि नेपालका गाउँ शहर जतातै बढी घन्किने देउसी गीत हो । यो गीत घन्किन थालेपछि धेरै देउसी

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

हाडजोर्नी तथा नशा रोगको सफल उपचार

**सस्तो, भरपर्दो र गुणस्तरीय फिजियोथेरापी सेवा अब बिर्ता
आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर बिर्तामोडमा**

प्यारालाइसिस, सम्पूर्ण हाडजोर्नी, नशाको समस्या कुमजाम भएको, नशा चेपिएको डिस्क प्रोलाप्स, बाथ, युरिक एसिड साथै अन्य सबै रोगको अष्टाइग फार्मेसीबाट औषधि र उपचार दैनिक ।

बस्नको सुविधासहित फोन नं. ९८०६०००३१३, ०२३-५९०१९६,
दैनिक ओपीडीमा डा. विनय प्रधान, डा. भगवान शाह र
अन्य काठमाडौंबाट आउनुहुने डाक्टरबाट पनि जाँच सेवा ।
दैनिक छारसूत्र विधिद्वारा पायलको सफल उपचार गरिन्छ ।

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !!

**२०७५ सालको कक्षा १२ को
परीक्षामा सफल हुने सम्पूर्ण
विद्यार्थीहरूलाई हार्दिक बधाई
तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना ।**

प्रोभिडेन्स कलेज अफ

**म्यानेजमेन्ट बिर्तामोडमा त्रिभुवन
विश्वविद्यालयको व्यवस्थापन संकाय
अन्तर्गत शैक्षिक वर्ष २०७९/०८० का
लागि स्नातक तह प्रथम वर्ष (बि.बि.एस.)
मा नयाँ भर्ना खुलेको सम्पूर्ण विद्यार्थी तथा
अभिभावकहरूमा जानकारी गराइन्छ ।**

■ विद्यार्थी भर्ना आवेदन
फारम कलेज प्रशासनबाट
वितरण भइरहेको छ ।

PROVIDENCE COLLEGE OF MANAGEMENT

BIRTAMODE-1, JHAPA

For more info
023-540195/540443/542820

www.facebook.com/balmikiprovidence

'तिम्रो मेरो साथ': पुष्पको अंगालोमा साम्राज्ञी

निर्माता रमेश एमके पौडेल निर्देशित पहिलो फिल्म 'तिम्रो मेरो साथ'को एक पोस्टर सार्वजनिक गरिएको छ ।

तिहारको अवसर पारेर आइतबार सार्वजनिक गरिएको पोस्टरमा फिल्मका मुख्य अभिनेता पुष्प खड्का र अभिनेत्री साम्राज्ञी आरएल शाह स्विमिङ पुलमा हट अवतारमा प्रस्तुत छन् । स्विमिङ सुट लगाएकी साम्राज्ञीलाई सटलेस पुष्पले आफ्नो अंगालोमा कसेको देख्न सकिन्छ ।

आगामी पुस २९ गतेलाई प्रदर्शन मिति घोषणा गरिएको यस फिल्मको पहिलो गीत लक्ष्मी पूजाको अवसर पारेर आज सोमबार सार्वजनिक हुँदैछ । फिल्ममा पुष्प र साम्राज्ञीका अलवा सन्धिप क्षेत्री, खड्कबहादुर पुन (खबपु), इमिली लामा, सरोज खनालको अभिनय छ भने विशेष भूमिकामा ध्रुव दत्तले अभिनय गरेका छन् । पुष्प र साम्राज्ञीले यसअघि फिल्म 'मारुनी'मा एकसाथ काम गरेका थिए ।

'तिम्रो मेरो साथ'मा निर्देशक पौडेल स्वयंमको कथा, गीत र निर्माण छ । आर्यन फिल्मस तथा बोधी एचडी अमेरिकाले ब्यानरमा निर्मित यस फिल्मको निर्मातामा पासाङ लामा र सह-निर्मातामा निरु भण्डारी, अशोक पोखरेल, सुमन पौडेल र सुधिर पराजुली छन् । कार्यकारी निर्माता सविर श्रेष्ठको पटकथा र संवाद रहेको फिल्ममा शिव ढकालको छायांकन र योगेश काजीको संगीत छ ।

ट्राफिक व्यवस्थापनमा 'डमी'

मोरङ, कात्तिक ६। मोरङमा ट्राफिक व्यवस्थापन चुस्त बनाउन 'डमी' ट्राफिक प्रहरीले सघाएको छ । जनशक्तिको कमीका कारण हरेक स्थानमा ट्राफिक प्रहरी खटिन असम्भव भएपछि सडक अनुशासन कायम गराउन 'डमी' ट्राफिक प्रहरीको सहारा लिइएको छ ।

'डमी'लाई विराटनगर-बुढीगङ्गा अन्तर्गत निमुवासम्मको नौ स्थानको सडकको मध्यभागमा खडा गरिएको छ । 'डमी' ट्राफिक प्रहरीले सडक दुर्घटनामा अड्का लगाउन मद्दत पुर्‍याएको छ भने मापसे गरेर सवारी कुदाउनेलाई समेत सतर्क तुल्याएको छ । बीच सडकमा ठडिएका 'डमी' ट्राफिक प्रहरी असरदार देखिएको छ र 'डमी' भएको स्थानमा मापसे सेवनवाट हुने सवारी क्षतिको आँकडामा आश्चर्यजनक सुधार आएको छ ।

सडक दुर्घटना न्यूनीकरण, सचेतना र सतर्कताका लागि राखिएका 'डमी' ट्राफिक प्रहरी नक्कली भए पनि दुरुस्तै देखिन्छ । बीच सडकको डिभाइडरमा टाँगिएका 'डमी' ट्राफिक प्रहरीले सडक दुर्घटना हुन नदिन प्रभावकारी भूमिका खेलेको छ ।

'डमी' ट्राफिक प्रहरीले चालकमा मनोवैज्ञानिक प्रभाव पारेको छ । कुनै

हर्कत नगरी उभिए पनि 'डमी' ट्राफिक प्रहरीले सडक सुशासन कायममा सफलता पाएको महशुस सर्वसाधारणले समेत गरेका छन् । परबाट 'डमी' को आकार प्रकार सक्कली ट्राफिक प्रहरी भैँ देखिन्छ । 'डमी' ट्राफिक प्रहरीलाई टाढाबाट सक्कली ठानेर जथाभावी सवारी साधन चलाउने चालकले समेत सतर्कतापूर्वक सवारी चलाउने, लेन नमिच्ने, जथाभावी ओभरटेक गर्न आँट नगरेकोले दुर्घटनाको तथ्याङ्क सुधिएको छ ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय मोरङको 'डमी' ट्राफिक प्रहरी राखेर ट्राफिक सचेतना फैलाउने प्रयोग सफल देखिएको छ । सडक अनुशासन पालना गर्न गराउन ठाउँ-ठाउँमा 'डमी' ट्राफिक प्रहरी राख्ने कार्यको चेतफर्ती प्रशंसा भएको छ ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय मोरङका प्रमुख एवम् प्रहरी निरीक्षक राजकुमार कार्कीले मोरङमा ट्राफिक प्रहरीको जनशक्ति न्यून भएको र सबै ठाउँमा ट्राफिक प्रहरी पुग्न नसक्ने भएकाले दुर्घटनाको जोखिम भएका स्थानमा 'डमी' ट्राफिक प्रहरीबाट काम चलाइएको बताए । वहाँले सर्वसाधारणमा निर्जीव 'डमी' ट्राफिक प्रहरीको प्रभाव सक्कली ट्राफिक प्रहरी भैँ पर्ने गरेको बताए ।

कार्कीले 'डमी' ट्राफिक प्रहरी राखेपछि आश्चर्यजनकरूपमा गम्भीर प्रकृतिका दुर्घटनामा कमी आएको बताए । 'डमी' ट्राफिक प्रहरीले दुर्घटनाको सम्भावना ५० प्रतिशतले घटाएको, चालकमा सतर्कताको भावना पैदा गरेको र सचेतना फैलाउने कार्यमा सहायक सिद्ध भएको उनको भनाइ थियो ।

ट्राफिक प्रहरी नपुगेको ठाउँमा 'डमी' ट्राफिक प्रहरी राख्दा मादक पदार्थ सेवन गरेर सवारी कुदाउनेको संख्यामा समेत कटौती भएको प्रमुख कार्कीले बताए । उनले सक्कली र 'डमी' ट्राफिक प्रहरीबाट मात्र ट्राफिक व्यवस्थापन कायम गर्न नसकिने भन्दै सचेतना प्रवर्द्धनको कार्यक्रमलाई तीव्र पारिएको जानकारी दिए ।

‘सान्नानी २ : एकानी दुवानी तीनानी’

गायक बाबु बोगटीले नयाँ गीत 'एकानी दुवानी तीनानी' ल्याएका छन् । यसलाई उनले भण्डेई एक दशकअघि रिलिज भएको आफ्नो चर्चित गीत 'सान्नानी'को दोस्रो भाग 'सान्नानी २' भनेका छन् ।

बाबुले केही समयअघि 'नयाँ पुस्तालाई रिकल गर्न' भन्दै 'सान्नानी' गीतको रिमैक भर्सन समेत ल्याएका थिए । 'रिमैकले पुरानो गीतलाई रिकल गऱ्यो र सान्नानी २ लाई प्रतीक्षित बनायो भन्ने मलाई लाग्छ । नयाँ गीतको भावलाई पुरानो गीतसँग जोड्ने कोसिस गरिएको छ- उनले भने ।

'सान्नानी २'मा बाबु बोगटीकै शब्द तथा संगीत रहेको छ भने सञ्जय हमाले एरेन्ज गरेका छन् । गीतको भिडियोमा 'सान्नानी' अभिनेत्री नन्दिता केसी र बाबु स्वयम् फिचर्ड छन् । प्रहिल कार्कीले निर्देशन गरेको भिडियोमा उत्तम हुमगाईंको छायांकन र माधव वेल्वासेको सम्पादन रहेको छ ।

पछिल्लो समय अमेरिकामै धेरै बसोबास गर्दै आइरहेका गायक बाबु बोगटीका तुलसी आँगनमा, जमुना, सानो छ गाउँ, टिकुली लगायत गीत पनि चर्चित छन् ।

जंगलमा आगो

लगाउने ७२ जना पक्राउ

काठमाडौँ, कात्तिक ६। पोचुंगलमा जङ्गलमा आगो लगाउने अपराध गरेका ७२ जनालाई यसवर्ष पक्राउ गरी कारवाही गरिएको छ । सरकारले जङ्गलमा आगो लगाउने व्यक्तिहरूलाई कडा कारवाही गर्ने गरेको बताइएको छ ।

शनिबार नेशनल रिपब्लिकन गार्ड (जिएनआर) का एक जना अधिकारीले सो कुराको जानकारी गराएका हुन् । उनका अनुसार यहाँ सन् २०२१मा अर्थात् अघिल्लो वर्ष ५२ जनालाई पक्राउ गरी कारवाही गरिएकामा यसवर्ष मात्र त्यसमा कम्तीमा पनि ३८ प्रतिशतले बृद्धि भई देशव्यापी रूपमा ७२ जनालाई पक्राउ गरिएको थियो ।

जङ्गलमा आगो लगाउने अपराध गर्ने व्यक्तिलाई यहाँको सरकारले विशेष रूपमा खोज्ने गर्दछ । सरकारले यसवर्ष एक हजार एक सयभन्दा बढी व्यक्तिलाई अनुसन्धान गरेर ती व्यक्ति भेटेको जनाएको थियो ।

उनीहरूमा गरिएको अनुसन्धानबाट ७२ जना दोषी पाइएको समाचारमा जनाइएको छ । यस वर्ष आगलागीबाट पोचुंगलको कम्तीमा पनि एक लाख ११ हजार हेक्टरभन्दा धेरै जमिनको वन जङ्गल ध्वस्त भएको छ । यो सन् २०१७ पछिको सबैभन्दा धेरै आगलागी हो ।

तेस्रो ...

चिनिएको नेतृत्व तहको समूहमा माओकी चौथो श्रीमती रहे पनि उनको पद औपचारिक थिएन । नेतृत्वमा महिला नहुँदा कतिपयलाई बेखुसी लागे पनि यो अनौठो होइन ।

चीनको नयाँ प्रधानमन्त्रीमा ली चियाङ चयन भएका छन् । प्रधानमन्त्री ली खड्ग्याङ पार्टी नेतृत्वबाट बाहिरिएपछि आइतबार नयाँ प्रधानमन्त्रीको घोषणा भएको हो । यसअघि चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको स्थायी समितिबाट यसअघिका प्रधानमन्त्री ली सहित चार जना नेताहरू बाहिरिएका थिए ।

को हुन् नयाँ प्रधानमन्त्री ?

राष्ट्रपति सीसँग निकट मानिने ६३ वर्षीय ली यसअघि उनको सचिवालयमा प्रमुखको रूपमा समेत काम गरेका थिए । चियाङ पार्टीको साङ्गड प्रमुख थिए र यसअघि उक्त सहरमा भएको दुई महिने लकडाउनमा उनले नेतृत्व गरेका थिए । स्टेट कार्डिनल भनिने चिनियाँ मन्त्रिपरिषद्को अनुभव नभएका लीलाई पार्टीमा एकै पटक केही तह बढुवा सहित प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गरिएको हो । केन्द्रमा काम गरेको अनुभववाइनै प्रदेश वा नगरको जन्मेवागरीबाट सिधै प्रधानमन्त्रीमा बढुवा हुने ली चियाङ पहिलो अधिकारी हुन्- अमेरिकन युनिभर्सिटीका प्राध्यापक याङ फाङले भने । उनका अनुसार उपप्रधानमन्त्रीको रूपमा काम नगरी प्रधानमन्त्री बन्ने ली फाओ इनलाई पछि दोस्रो हुन् ।

मन्त्रिपरिषद्को अनुभव नभएका कारण ली आफ्नो अधिकार प्रयोगका लागि राष्ट्रपति सीमा निर्भर रहनुपर्ने विश्लेषकहरूले बताएका छन् ।

यसअघिका प्रधानमन्त्री ली खड्ग्याङ स्थायी समितिमा राष्ट्रपति सीसँग समेत प्रतिवाद गर्न सक्थे । लीको बढुवाले चिनियाँ राजनीतिमा महत्वपूर्ण पुनर्संरचनाका साथै राष्ट्रपति सीमा थप शक्ति केन्द्रीकृत भएको देखाएको छ ।

अनाथ तथा असहाय बालबालिकाको सहयोगार्थ सांगीतिक कार्यक्रम

अर्जुनधारा, कात्तिक ६। सामाजिक क्षेत्रमा सक्रिय संस्था भन्नापाको अर्जुनधारा-३ खुदुनावारीस्थित युथ अफ खुदुनावारीले आइतबार 'बृहत् खुदुनावारी सांस्कृतिक सांगीतिक कार्यक्रम-२०७९' को आयोजना गरेको छ ।

नेपालीहरूको साभा चाड शुभ दीपावलीको सन्दर्भमा आयोजित उक्त कार्यक्रमको उद्देश्य अनाथ तथा असहाय बालबालिकाहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य साथै लागूऔषध दुर्व्यसन न्यूनीकरण सहयोगार्थ सञ्चालन गरिएको आयोजक संस्थाका अध्यक्ष मनोज सिटौलाले बताए । स्थानीय न्यु होप अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालयको प्राङ्गणमा संस्थाका अध्यक्ष सिटौलाको अध्यक्षतामा आयोजित उक्त कार्यक्रमको उद्घाटन प्रमुख अतिथि अर्जुनधारा नगरपालिकाका प्रमुख बलदेवसिंह गोम्देन तामाङले गरेका थिए ।

गराउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए ।

सोही कार्यक्रममा युथ अफ खुदुनावारीको अफिसियल वेबसाइटको पनि उद्घाटन गरिएको थियो । कार्यक्रममा संस्थालाई सहयोग प्रदान गर्ने अर्जुनधारा नगरपालिकाको कार्यालय, अर्जुनधारा-२ नम्बर वडा कार्यालय, अर्जुनधारा-३ नम्बर वडा कार्यालय, जुकेखाडी

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयगायतका दाता एवम् संस्थाहरूलाई सम्मान-पत्र प्रदान गरिएको थियो । संस्थाका उपाध्यक्ष मदन गिरीले स्वागत मन्तव्य र सारेगम कला केन्द्रका सञ्चालक सन्तोष आलेले स्वागत गीत प्रस्तुत गरेको उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन संयुक्त रूपमा अभिषेक विश्वकर्मा र सुजता रसाईलीले गरेका थिए ।

सुरक्षामा कडाई ...

नाजिकै नवीन्द्र गुरुङको हत्यामा संलग्न भएको आरोपमा तीन जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा अर्जुनधारा-१० निवासी कुमार सुब्बा भन्ने कुमार आङ्दम्बे, इलाम नगरपालिका वडा नं ९ स्थायी घर भई अर्जुनधारा वडा नं ११ स्थित ताप्लेजुङ इलाम होटलका सञ्चालक ३८वर्षीय इन्द्रबहादुर अधिकारी, सोही होटलका स्टाफ २१ वर्षीय अमृत आचार्य र पाँचथर फालेलुङ ७ स्थायी घर भई होटेलका स्टाफ आचार्यकी श्रीमती २३ वर्षीया विमला राई रहेका छन् । दशैको नवमीको दिन तास खेल्दै गरेको अवस्थामा पैसा हारजितको विषयलाई लिएर अर्जुनधारा-११स्थित टेकबहादुर गिरी नयाँ बसपार्क एरियामा २५ वर्षीय गुरुङको हत्या भएको थियो ।

यता भन्ना गाउँपालिका-६मा श्रीमतीको हत्या गरेको आरोपमा प्रहरीले नाइके हस्ता सतारलाई पक्राउ गरेको छ । उनले गत भदौ १० गते ३५ वर्षीया श्रीमती तालामाई हत्यालाई कोखामा धारिलो हतियार प्रहार गरी हत्या गरेको बताइएको छ ।

सुरक्षा ...

उक्त स्थानमा नक्कली (जालीनोट) कारोबार भईरहेको भन्ने सूचनाको आधारमा प्रहरी वृत्त बौद्धबाट खटिएको प्रहरीले जाँच गर्ने क्रममा उनीहरूको साथबाट उक्त नक्कली नोट बरामद गरेको हो । साथै उनीहरूको साथबाट १ हजार दरको ३६ थान र ५ सय दरको ९७ थान समेत गरी जम्मा ८४ हजार ५ सय रूपैयाँ सक्कली नोट समेत प्रहरीले बरामद गरेको छ ।

सतासी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड

बितामोड-५, भन्नापाको

एकाईगत वार्षिक साधारणसभा तथा प्रतिनिधि छनौटमा सहभागी बारेको सूचना

सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरू,

यस संस्थाको १९औं वार्षिक साधारणसभाको लागि विनियम २०५३ (२०७६ पुनर्लेखन) को दफा २० बमोजिम १०:१ को अनुपातमा मूल साधारणसभा २०७९ कात्तिक २७ गते आइतबार, अतिथि सदन बितामोडमा सम्पन्न गर्न प्रतिनिधि छनौट गर्नुपर्ने भएको हुनाले निम्न मिति, स्थान र समयमा एकाईगत वार्षिक साधारणसभा तथा प्रतिनिधि छनौट कार्यक्रम हुने निश्चय गरिएको हुनाले यहाँको गरिमामय उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौ ।

छलफलको विषयहरू :

- १) आव. २०७८/०७९ को सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन उपर छलफल तथा अनुमोदन ।
- २) आव. २०७८/७९ को लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन उपर छलफल तथा अनुमोदन ।
- ३) आव. २०७८/७९ को लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन उपर छलफल तथा अनुमोदन ।
- ४) आव. २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम छलफल तथा अनुमोदन ।
- ५) आव. २०७९/८० को लेखापरीक्षक नियुक्ति तथा पारिश्रमिक निर्धारण ।
- ६) संस्थाको विनियम, वचत, ऋण, कर्मचारी प्रशासन नियमावली तथा विभिन्न नीति तथा कार्यविधिहरू संशोधन र थप ।
- ७) विविध ।

एकाई सभा हुने समय तालिका

क्र.सं.	मिति	सेवाकेन्द्र	ठेगाना	समय	सम्पर्क नम्बर
१	२०७९।०७।१४ गते सोमवार	बितामोड सेवाकेन्द्र	बितामोड	११ बजे	९८०१९२०९२०
२	२०७९।०७।१६ गते बुधवार	अर्जुनधारा सेवाकेन्द्र	अर्जुनधारा	११ बजे	९८०१९२०९०९
३	२०७९।०७।१८ गते शुक्रवार	मेचीनगर सेवाकेन्द्र	मेचीनगर	११ बजे	९८०१९२०९१६
४	२०७९।०७।२० गते आइतबार	कनकाई सेवाकेन्द्र	कनकाई	११ बजे	९८०१९२०९११
५	२०७९।०७।२२ गते मंगलवार	हृदिवारी सेवाकेन्द्र	हृदिवारी	११ बजे	९८०१९२०९१८
६	२०७९।०७।२४ गते विहिवार	गरामनी सेवाकेन्द्र	गरामनी	११ बजे	९८०१९२०९०८

सन्तोषकुमार श्रेष्ठ: सदस्य सचिव (प्रबन्धक)

चाडपर्व, मूल्यबृद्धि र उपभोक्ता

चाडपर्वका समयमा उपभोग्य वस्तुको आवश्यकता अधिक हुन्छ । अर्थशास्त्रको नियम अनुसार कुनै वस्तुको माग बढ्दा मूल्यबृद्धि हुन्छ, माग घट्दा मूल्य पनि घट्छ । व्यक्तिका आवश्यकताले नै माग बढ्ने भएकोले चाड पर्वका समयमा मूल्यबृद्धि हुनु स्वभाविक नै मानिन्छ । त्यही अवस्था छ अहिले नेपाली बजारमा अर्थात् तिहारले छपक्कै छोपेको छ र यसबेला चाहिने विशेष सामग्री र वस्तुको किनमेल गर्नेहरूको भीड बजारमा बढेको छ । यस्तै बेलामा व्यापारीहरू मनलाग्दो मूल्य कायम गरी वस्तु विक्री गर्ने दाउमा रहन्छन् भने उपभोक्ताको असावधानीका कारण कमसल, म्याद गुज्रिएका र गुणस्तरहीन वस्तु समेत प्रशस्तै विक्री हुन्छन् । यी दुबै अवस्था अर्थात् उपभोग्य वस्तुको अनुचित मूल्यबृद्धि रोक्न तथा गुणस्तरहीन र मानव स्वास्थ्यका लागि हानिकारक वस्तु विक्री वितरण नगरिनु भन्दै सरकारले प्रबन्ध गरेको हुन्छ ।

उपभोक्ताको हितको संरक्षणका लागि जिल्ला-जिल्लामा संयन्त्र बनाइएको छ । तर, त्यसको प्रभावकारिता अनुभूत हुने किसिमको छैन । लामो अन्तरालमा गरिने अनुगमन तथा निरीक्षणका कारण उपभोक्ता अधिक मूल्य तिर्न र गुणस्तरहीन तथा कमसल वस्तु उपभोग गर्न बाध्य छन् । सरकारले अनुगमनको लागि संयन्त्र बनाएको त छ तर मूल्यबृद्धिले आकाश छोएको छ । देशका सबै ठूला साना शहर बजारहरू निम्न स्तरीय मानिसका लागि पहुँचभन्दा बाहिर छ । दैनिक उपभोग्यवस्तुहरू चामल, दालतेल, हरियो सागसब्जी तथा लत्ताकपडामा दशैंका बेला ह्वात्तै बढेको मूल्य यथावत छ । अझ तिहारको काग तिहार आइपुग्दा यसैका सन्दर्भमा आवश्यक पर्ने वस्तु किन्नेहरूको भीडका कारण मूल्यबृद्धि भनै उच्च भएको छ ।

नेपालीको परम्परा नै हो कि चाडपर्वहरू परिवार भेला भएर एकापसमा रमाउनु, मीठो खानु, राम्रो लगाउनु । भेटघाट गर्ने, चाडपर्व मनाउने, रमाउने र रम्ने यही पर्वकै बेला व्यापारीहरूले नाजायज फाइदा उठाउँदै, मूल्यबृद्धि गर्ने तथा कृत्रिम अभाव खडा गर्ने गरेका छन् । सरकारी स्तरबाट बजारको नियमित अनुगमन नहुँदा उपभोक्ताको ठगिने अवस्था यथावत छ । अनुगमन भइहाले अनुचित कार्य गर्ने व्यापारीहरू, कालोबजारीहरू दण्डित भइरहेका छैनन् । अहिले त सरकारलाई अझ सजिलो छ स्थानीय तह बनिएपछि । तर, स्थानीय सरकार यतातर्फ बेखबर जस्तै छ । जनप्रतिनिधिहरू आचारसंहिता विपरीत चुनावी प्रचारमा लागेका छन् तर स्थानीयवासी मतदाताप्रति जिम्मेवार छैनन् । त्यसैले जिल्लास्तरीय संयन्त्रले नै बजार अनुगमनलाई तीव्रता दिएर उपभोक्ताको हित रक्षाका लागि अधि आउनुपर्छ । अन्यथा उपभोक्ताको अधिकारको संरक्षण सम्भव छैन ।

यस्तो छ तिहारको महत्व

तिहारको अन्तिम दिनलाई भाइटीका भनिन्छ । भाइटीकाको दिन दिदीबहिनीले दाजुभाइलाई सप्तरंगी टीका लगाई मखमली र सयपत्रीको माला लगाइदिन्छन् । दाजुभाइले दिदीबहिनीलाई गच्छे अनुसार उपहार दिने गर्छन् भने दिदीबहिनीले पनि मीठा परिकार खुवाउने गर्छन् । तिहार अथवा दीपावलीलाई फिलिमिली बत्तीहरूको चाडका रूपमा लिइन्छ ।

काग तिहार
नेपालीहरूको दोस्रो ठूलो चाडका रूपमा मानिने तिहारको पहिलो दिनलाई काग तिहार भनिन्छ । यस दिन कागको पूजा गरिन्छ । आफ्नो परिवारमा कसैको मृत्यु भएको छ भने उनीहरूको सम्झनामा कागलाई विभिन्न परिकार तथा मिठाई खुवाउने गरिन्छ । कागले राम्रा र नराम्रा सन्देशहरू प्रवाह गर्ने भएकाले यसलाई यमराजको दूतका रूपमा पूजा गरिन्छ ।

कुकुर तिहार
तिहारको दोस्रो दिनलाई कुकुर तिहार भनिन्छ । कुकुरलाई टीका र माला लगाइदिएपछि मीठा परिकार दिएर पूजा गरिन्छ । कुकुरलाई इमान्दार जनावर मानिन्छ । घरपरिवारको सुरक्षा गरेबापत कुकुरको पूजा गरिँदै आएको छ ।

लक्ष्मीपूजा
तिहारको तेस्रो दिनलाई लक्ष्मीपूजा भनिन्छ । यस दिन लक्ष्मीको रूपमा गाईको पूजा गरिन्छ । गाईले परापूर्वकालदेखि नै मानिसलाई धेरै गुण लगाएबापत यसलाई पुज्ने गरिन्छ । यसै दिनसोझ लक्ष्मीपूजा गरिन्छ । घरआँगन सफासुधर राखिन्छ । रातो माटो र गोबरले लिपपोत गरेर लक्ष्मीको पूजा गरिन्छ । लक्ष्मीलाई सम्पत्ति र सौभाग्यको प्रतीकका रूपमा लिइन्छ । यसै दिनदेखि भैलो खेल्न सुरु गरिन्छ । झ्यालढोकामा सयपत्रीको माला लगाएर घर सजिसजाउ परे लक्ष्मी आउँछन् भन्ने मान्यता छ ।

गोबर्द्धन पूजा
तिहारको चौथो दिनमा गोवर्द्धन पूजा अर्थात् गोरुको पूजा गरिन्छ । कृषि व्यवसायमा गोरुले पुर्‍याएको योगदानको कदर गर्दै गोरुको पूजा गर्ने गरिएको हो । यसै दिन नेवारी समुदायले आफ्ना शरीरको पूजा अर्थात् म्ह-पूजा गर्ने गर्छन् । यो दिन देउसी खेल्ने गरिन्छ ।

भाइटीका
तिहारको अन्तिम दिनलाई भाइटीका भनिन्छ । भाइटीकाको दिन दिदीबहिनीले दाजुभाइलाई

गाईको महत्व

नेपालीहरूको दोस्रो ठूलो पर्व तिहार भित्र सकेको छ । हिन्दू धर्ममा गाईलाई आमाको रूपमा पूजा गरिन्छ । गाई जिउँदो देवीको प्रतिक पनि हो । हिन्दुहरूमा गाईको पुजा गर्ने विशेष दिन छ । लक्ष्मीपूजाका दिन विहान गाईलाई आँगनमा बाँधी तेल अगाई सयपत्री-मखमली फूलको माला लगाई, पिठाका परिकारहरू बनाएर खुवाइन्छ र पुजा गरिन्छ । पशुपालन तथा खेतिपाती गर्नेहरू हरेकसँग गाई हुने हुनाले उनीहरूले गाईको पूजा गर्नु स्वभाविक लाग्छ । तर, गाई वस्तु नेपालले हिन्दुहरू अन्य धर्मावलम्बीहरू र विशेष गरी गाईको महत्व नबुझ्नेहरूका लागि हिन्दूहरूको गाई प्रतिको आसक्ती हँस्यास्पद साथै मुख्यकार्य जस्तो लाग्छ । तर, वैज्ञानिक कारणले गाईको महत्त्वलाई छुट्टै रूपमा हेरिएको छ । वैज्ञानिक शोधको रिपोर्टमा गाईमा जति सकारात्मक ऊर्जा हुन्छ, अरु प्राणीमा हुँदैन । वैज्ञानिकका अनुसार गाई एकमात्र यस्तो प्राणी हुन्, जो अक्सिजन ग्रहण गर्छ र अक्सिजन नै छाड्छन् । जबकी मानिस लगायत सबै प्राणी अक्सिजन लिन्छ र कार्बनडाईअक्साइड छाड्छ । घरको आसपास गाई छ भने संक्रमण रोग, चिसो, कफ आदिको समस्या नहुने विश्वास गरिन्छ ।

गाईको सूर्यकेतु नाडी-गाईको मेरुदण्डको हड्डीमा सूर्यकेतु स्नायु हानिकारक विकिरण रोकेर वातावरण स्वच्छ बनाइ राख्छ । यो पर्यावरणका लागि लाभदायक हुन्छ । साथै, सूर्यकेतु नाडी सूर्यको सम्पर्कमा अउनका लागि यहाँ स्वर्णको उत्पादन गर्छ । गाईको शरीरमा उत्पादन हुने यो सुन गाईको दुध, मुत्र र गोबरमा मिल्छ । गाईको यति धेरै महत्व रहे पनि भ्रष्टाचारसहितका केहि जिल्लाबाट गाई तस्करी हुने गरेका घटनाहरू बाहिर आउने गरेका छन् तर, दिनरात गौ संरक्षणमा जुटेका भ्रष्टाचार गौरीगज गाउँपालिका-१ महाभारता भीम भट्टराईको दैनिकी घरको काम सके लगत्तै गौ संरक्षणमा बिल्ने गरेको छ ।

२०५० सालबाट निरन्तर रूपमा गौ संरक्षणमा लागेका उनले कतिपय स्थानमा गाईको तस्करी गर्नेहरूबाट कुटाई पनि खाएका छन् । नेपालबाट विक्री गरी भारततर्फ मासुका लागि लार्गिँदै गरेका गाईलाई उनले सीमामा नै रोक्न प्रहरीको सहयोगमा

नेपाल फर्काउने काममा उनी निरन्तर लागि रहेका छन् । तस्करीले विभिन्न बहाना बनाएर गाई तस्करी गरेको सुईको पाए उनी त्यस ठाँउमा गएर प्रतिकारमा उत्रने गरेका छन् । उनले तस्करीबाट ल्याएका गाईलाई संरक्षणका लागि राख्ने गरेका छन् । यसलाई रोक्न र गौमाताको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले शिवसताक्षी नगरपालिका-११ स्थित सताक्षीधाममा २०७२ सालदेखि गोलोक गोवर्द्धन गौशाला सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।

गौशाला स्थापनापछि व्यापारीले बेचन भारततर्फ लैजाने क्रममा सीमा क्षेत्रबाट प्रहरीद्वारा पक्राउ गरिएका गाईदेखि जिल्लाका १५ वटै पालिकाका वृद्ध, रोगी र अशक्त गाईको संरक्षण भइरहेको छ । गौशाला समितिाका संरक्षक आचार्य नन्दकिशोर भारद्वाजले गौशालाले गाईको संरक्षणमात्र होइन, जिल्लाभित्रका गरीब, असहायलाई दूध खाने उन्नत जातको गाई दिन समेत थालेको बताए ।

गाईको हेरचाहका लागि गौसंरक्षक रहेको र उनीहरूले काम गरिरहेको बताइएको छ । उनीहरू दैनिकजसो गाईको स्याहारमा खट्ने, गाईको गोबरबाट गड्यौलै मल, गोकाष्ठा बनाउनेलगायत काममा खटिन्छन् । यहाँ उत्पादित मल र गोकाष्ठा समेत विक्री गरेर गौशालाका गाईलाई दाना, साइलेजलगायत वस्तु किनेर खुवाउने गरिएको छ ।

भ्रष्टाचार नै गौ संरक्षण भइरहेकाले तस्करी रोक्न सबै एकजुट भएर लाग्नुपर्ने गौ संरक्षणको अभियानमा खटिएका भट्टराईको छ । उनले तस्करीहरूले विभिन्न स्थानमा ठाँउ साँदै गाईहरू भारत पुर्‍याउने भएकाले प्रहरी र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि चनाछो बन्नुपर्ने उल्लेख गरे । उनले गौ माताको संरक्षणमा सबैलाई एकजुट हुन आग्रह गर्दै लक्ष्मी पूजा र गाई पूजाको शुभकामना समेत दिएका छन् ।

आज लक्ष्मी जयन्ती

कालो बादलबाट खसेको अन्धकारमा भित्र पसेको, ईश्वर हो कि भिखारी ? ईश्वर र भिखारीलाई एउटै तराजुमा तुलना गरेर लेखिदै, महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले ।

मादछ करुणा भाइहरूमा आई पृथिविवारि, मादछ भिक्षा ईश्वर मेरो आँगनको एक भिखारी ?

समाजको छर्लङ्ग चित्रलाई बडो चित्तकर्षक ढंगले पस्कने महाकविका कृति अनि अन्तर्राष्ट्रिय लेखकहरूसँगै अब्बल ढङ्गले पौँठेजोरी खेल्न सक्ने उनका कृतिहरूकै कारणले गर्दा होला देवकोटालाई कतिले 'जियोग्राफिक मिस्टेक' भनेर समेत चित्रण गरेका छन् । स्वर्गमूर्ति नेपाल अनि नेपालको साहित्य रसका हिरा कृतिका सर्जक देवकोटा सबै नेपाली हृदयमा सदैव चम्किला तारा बनेर विद्यमान छन् ।

आजको दिन नेपाली साहित्यका लागि अत्यन्त विशेष दिन हो । आजकै दिन अर्थात् वि.सं. १९६६ लक्ष्मीपूजाकै दिन महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको नेपाली साहित्यमा सरस्वतीको प्रसादका रूपमा जन्म भएको हो । नेपाली साहित्य अनि वाङ्मयमा महाकवि देवकोटाको योगदान उल्लेखनीय छ । वहाँका अमर कृतिहरू: मुना-मदन, कुञ्जीनि, शाकुन्तलजस्ता कृतीहरूले आजसम्म पनि नेपाली साहित्यको शोभा बढाइरहेका छन् ।

'क्षेत्रीको छोरो यो पाउ छुन्छ, घिनले हुँदैन' मानिस ठुलो दिलले हुन्छ जातले हुँदैन'

मुनामदनको यी श्लोक उति बेला पनि नेपाली समाजमा समानता र विभेद विरोधी सामाजिक न्यायको बिगुल स्वरूप महाकवि छुवाछूत तथा अनेक जातजातिका सवालमा समान धारणा राख्दथे भन्ने स्पष्ट पार्छ, उति बेलाको नेपाली समाजकालागि यो एउटा ठूलो क्रान्ति नै हुनुपर्छ । शायद यही कारणले गर्दा होला उनको लेखनको चर्चा विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय लेखकहरूले पनि दिल खोलेर गरेका छन् ।

तिन महिनामा शाकुन्तल काव्य लेख्न सक्ने, १० दिनमा सुलोचना लेखेर भ्याउने र एक दिनमा कुञ्जिनी लेखेर

भ्याङ्गिने देवकोटा उने हाम्रा महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको आजकै दिन अर्थात् लक्ष्मीपूजा कै दिन जन्म भएको हो ।

निबन्ध स्वरूपमा अझ प्रखर र भरिला अभिव्यक्तिहरू दिन सक्ने महाकविले सत्र वर्षको उमेरमै भारतको पटनाबाट प्याट्रिक पास गरेर त्रिचन्द्र कलेज काठमाडौँमा कलामा स्नातकोत्तर अध्ययन गर्नुभएको हो । उहाँका मुनामदन, वन कुसुम, प्रमिथस लगायतका कृतीहरू अनि भिखारी, गाइनेको गीत, पागल, पुतली लगायतका कविता संग्रहहरू नेपाली साहित्य अनुरागीका लागि सुजनाको कोशेढुङ्गा सावित भएको छ । उहाँका कृतिमा वेदना र रसिकताको अद्भूत मिश्रण सहितको एउटा सम्मोहन पाइन्छ ।

भारतीय महापण्डित डा. राहुल साङ्क्यायनले भनेका थिए, 'मैले देवकोटालाई बुद्धपछिको सबैभन्दा ठुलो मानव अवतारका रूपमा लिएको छु ।' साङ्क्यायनले देवकोटालाई भारतका जल्दा बल्दा तीन कवि जय शङ्करप्रसाद, सुमित्रा नन्दन पन्त र सूर्यकान्त त्रिपाठी निराला बराबर एक जना देवकोटा हुन् भनेका थिए ।

देवकोटाका जीवनका विभिन्न घटनाक्रमहरू अत्यन्त प्रशिद्ध र अचम्म लाग्दा पनि छन् । विद्यालय जीवनमा आफूले लेखेका कविताहरू साथीहरूलाई सुनाउँदा उनीहरूले त्यो कविता देवकोटाले लेखेका हुन् भनेर पत्याउँथेनन् । शुरुवातकालीन दिनहरूमा कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्यालका कृतिहरूबाट प्रेरित देवकोटापछि गएर पश्चिमी सर्जकहरू वर्ड्सवर्थ र सेलीका अग्रेजी सुजनाहरूलाई पनि पढ्न थाले । पढाइका हिसाबमा देवकोटाले आईएससी त्रिचन्द्र कलेजबाट गरेका हुन् भने बि.ए. बि.एल. चाहिँ पटना विश्वविद्यालयबाट गरेका हुन् ।

बर्खोमा पानी पर्दा छाताका कारणले कार्यालय ढिला पुगेका देवकोटाले एक दिनभरि नै लगातार छाताका विषयमा भाषण गरिदिएका थिए । दिनभरि एउटा उदेक लाग्दो विषयमा भए पनि आकर्षक शब्दहरूको माला र वह आयाम केलाउन सक्ने देवकोटाको कलम र मस्तिष्कमा वास्तवमै लक्ष्मी र सरस्वतीका अवतारकै रूपमा नेपाली बाङ्गमय को प्रगतिता लागि आएका हुन् ।

वर्तमान त्रिभुवन विश्वविद्यालयको व्यवस्थापन अनि बढोत्तरी कालागि पनि महाकवि आफू शिक्षामन्त्री हुँदा गरेका दूरगामी कदमहरू प्रशंसनीय छन् ।

चितामिनी तापी जल डाल्ने फाली संस्कार आफ्नो सब नै गुमाउँँ म शून्यमा शून्य सरी बिलाउँँ जन्मै म यो स्वर्ग विषे पलाउँँ आखिर भै खाक त्यसै बिलाउँँ ।

वि सं २०१६ सालमा संसारबाट बिदा भएका थिने महाकविको आजको यो जन्मजयन्तीमा उहाँप्रति तथ्यामुमन । भाषा, साहित्य र हाम्रा मूर्धन्य साहित्यकार तथा ऋष्याहरू वहाँहरूको सुजनासँगै जिउँदै हुनुहुन्छ र यो पृथ्वी रहुञ्जेल बाँचिरहनुहुनेछ ।

महाकविको सम्मना आउँदा...

लक्ष्मी पूजाकै पावन दिनका, तिमी हे लक्ष्मीका प्रसाद दश वर्षको कलिलो उमेरमै, लियौँ तिमीले कपी र कलमको साथ फुन्थो बालकविता 'धनधोर दुःख सागर जान भाइ नगरे घमण्ड कहिल्यै, मर्नु छ हामीलाई फुन्थो यौवनकालमा मुना र मदन, क्षेत्रीको छोरा यो पाउ छुन्छ धीनले हुँदैन' मानिस ठूलो दिलले हुन्छ, जातले हुँदैन । खुल्यो अन्त्यमा प्रज्ञा चक्षु, रहेछ संसार निशा समान आएन जुँदै रहँदा यो ज्ञान 'आखिर श्रीकृष्ण रहेछ एक, नभक्ति भो ज्ञान नभो विवेक' संसार आफ्नो सबनै गुमाउँँ, म शून्यमा शून्य सरि बिलाउँँ हे ! रोमान्टिक युगका महाकवि, तिम्रो पूर्णमाको जलधोमा 'कर्रलीज' र 'बर्डस्वथ' जस्ता, समेत लोभिएका छन् हे ! सुधारवादी युगपुरुष देवकोटा तिम्रा भिखारी, यात्री मुनामदनमा समाजका दलित, पीडित र शोषित निमुखा जनताका कारुणिक आँशु र वेदनाहरू मूर्त भइ प्रतिबिम्बित भएका छन् हे ! काव्य क्रान्तिका अग्रदूत देवकोटा

तिम्रा शाकुन्तल, सुलोचना र सावित्रीहरू यहाँ विश्ववादको नारा दिई, शंखनाद गर्दै, चेतनाका द्वारहरू खोलिएछन् हे ! सौन्दर्य पारखी, कल्पनाका सम्राट, देवकोटा तिम्रो सौन्दर्यको काव्य श्रृंगारमा, प्रकृति पनि बेढंगले सर्माएकी छन् । हे ! जीवनमुखी यथार्थवादी महाकवि देवकोटा जीवन दर्शनको काव्यमृत बहाई, कुन मन्दिरमा जान्छौँ यात्री, सोध्दै हुस्सु पथिक हामी यात्रीलाई, मार्गदर्शन गर्दै उच्च चेतनाद्वारा खुलाइरहेका छौँ । हे ! आध्यात्मवादी काव्यीय देवकोटा मनको सुन्दर सिंहासनमा जगदीश्वरको राजको तिम्रो सन्देशले प्राणी जगतलाई शास्वत सत्यताको अहर्निश दिव्यबोध गराइरहेको छ हे! कयान्सर पीडित, सरस्वतीका बरद पुत्र देवकोटा तिम्रा सयौँ पावन कृतिहरूले तिम्रो गरिमाको गाथा गाउन् धर्तीका हामी मानव जातिलाई सदासर्वदा घचघचर्चाई रहोस्, घचघचर्चाई रहोस् ।

- लोकनाथ पौड्याल निवृत्त उपप्राध्यापक मेची बहुमुखी क्याम्पस, भ्रष्टा

पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाँइको समय उत्तमसिद्धि रहेको छ ।